

Hřbitov v ghattě

Já viděl hroby.
A vedle svinstvo, smetí a rum.
a několik židů, četníka,
parní válec a krematorium.

Jindřich K r a u s

USA. Ve Spojených státech se slavilo poprvé výročí smrti Martina Lutera Kinga jako státní svátek s názvem "Den dr. Kinga". Polityka 5/87.

Izrael. Ministr zahraničí Izraelu sdělil, že jeho vláda "znovu přehodnocuje své vztahy s JAR" a přistoupí na všechny sankce rozhodnutých v OSN vůči Pretorii. Polityka 5/87.

SSSR. Sovětští televizní diváci spatřili televizní seriál, který zůstal v archivu po 16 let, ukazující Vladimíra Lenina ve světle nepřínáležícím do obvyklého vzoru. Autor scénáře Michail Šatrov: "Postavili jsme si před sebe úkol seznámení televizních diváků s opravdovou atmosférou a skutečností té doby /revoluce z r. 1917/ se všemi jejími protiklady, těžkostmi a detaily, zcela přemlčenými přes dlouhý čas. Polityka 5/87

Jugoslávie. Jugoslávská lidová armáda zavádí kategorie vojáků plnících vojenskou službu na základě "kontraktu" - na jistý dohodou stanovený čas a za úplatu. Jde o získání do armády lidí, kteří zůstávají déle v jejích řadách by lépe zvládli taje novodobé techniky, jež je stále komplikovanější. Polityka 5/87.

Polsko. Boleslav Didyk, vojevoda zamojski: "- A jak ten fakt byl přijat v kruzích strany? Nikdo se nedivil, že vojevoda je člověk bezpartijní? - Jestliže bylo rozhodnuto mi svěřit tento úřad tak soudím, že ty pochybnosti nebyly. Myslím, že překonání navyklého "stranického klíče" potřebuje ještě jistý čas. Rozhodnutí X.sjezdu PZPR definitivně prosadily, že on odejde do politického důchodu. Jeho místo zaujme nejslušnější v kádrové politice kritérium: konkurence. A jestli jde o moji kandidaturu: na shromáždění WRN v tajném hlasování jsem dostal 100% hlasů.

SSSR. Na 100 firem z Finska, NSR, Japonska, Itálie, Francie, Nizozemí, USA, Indie a z řady dalších zemí požádalo o účast ve společných podnicích v SSSR, která se od ledna letošního roku vztahuje i na partnery z vyspělých kapitalistických a rozvojových zemí. První podniky tohoto typu se v SSSR objevily v květnu 1983, ale pouze za účasti podniků ze socialistických států. Vznikající sovětské podniky se budou řídit zákony platnými v SSSR. Sovětský podíl bude minimálně 51%. Předseda správy podniku a generální ředitel budou sovětský občané...V případě likvidace podniku má zahraniční partner právo na repatriaci svého vkladu. Rudé právo 17.1.87.

SSSR. Součástí rozšíření sítě veřejného stravování budou v Moskvě i restaurace a kavárny zřízené na základě družstevní smlouvy o nájmu. Jejich provoz bude zajišťovat nájemce s příslušníky své rodiny. První bude otevřena v moskevské Kropotkinské ulici. Rudé právo 17.1.1987.

Maďarsko. V Maďarsku je nyní přes 70 podniků se zahraniční kapitálovou účastí. Partnery maďarských organizací jsou většinou středně velké firmy z Rakouska a NSR, ale i evropská filiálka velkého amerického koncernu ITT nebo západoněmecké koncerny BASF a Siemens. Maďarsko pomocí smíšených podniků získává přístup k moderní technologii a rozšiřuje svůj vývoz na kapitalistické trhy. Nyní se vedou jednání o založení dalších třiceti smíšených podniků tohoto druhu v Maďarsku. Rudé právo 20.1.87.

ČSSR. Josef Jedlička:...Shodli se s ním v názoru, že kritizovat je stále ještě obtížné, protože odveta za jiný než oficiální názor má mnoho způsobů a možností. Ani kolektiv nedokáže vždy podpořit toho, kdo z jeho středu vystoupil s kritickým názorem. To platí zvláště tam, kde i kolektiv dává přednost průměrnosti...Rudé právo 21.1.87.

Polsko. Mluvčí ministerstva obrany PLR gen. Lesław Wojtasik potvrdil, že vzhledem ke svému přesvědčení mohou požádat o zařazení do náhradní služby v nemocnicích, domech společenské péče, ochrany přírodního prostředí, komunálního hospodářství atd. V té službě branci nenosí stejnokroj, neskládají ani přísahu ani jiné sliby, nemají žádný styk se zbraní. Tygodnik Powszechny 4/87.

Polsko. Ks. Alojzy Orszulik: 8. Nie tak dawno a ve stranickém tisku /Trybuna Ludu" 24-28.12.86/ se ukázal článek obsahující reflexe o polském národním charakteru a na příčinami faktu, že národ náš nikdy v minulosti nebyl rozdělený tak hluboce, aby se nemohl znovu sjednotit. Zřídlo této síly a umění porozumnění je třeba hledat v uznávaném přesvědčení Poláky kodeksu morálně-etickém opřeném o religii. Právě ona uprostřed sporů, konfliktů a válek vnitřních dovoluje odvolávat se na společně akceptované hodnoty. Tygodnik Powszechny 4/87.

SSSR. Vitalij Tretjakov: ...Je třeba si uvědomit, že celkově se SSSR v životní úrovni vyspělým západním státům nevyrovná /má nižší národní důchod na jednoho obyvatele/; naše spokojenost s životní úrovní je značně nižší než s kvalitou života; podstatný je rovněž fakt, že model spotřeby v socialismu a na Západě je značně odlišný, v některých aspektech přímo protikladný. Týdeník aktualit 1/87.

SSSR. Olga Martyněnková: ...Abychom dosáhli skutečné přestavby, k tomu nestačí jenom přání, být nejupřímnější...Boj proti byrokratické masininerii je těžký. Odpor těch, kdo si zvykli na pohodlné křeslo, je dost velký. Tihle lidé se převlékají do nového hávu, pronášejí jiná slova, ale nemění se ve své podstatě...Týdeník aktualit 1/87.

SSSR. Vladimír Pozner, politický komentátor Ústřední televize SSSR ...I dnes už jako televizní politický komentátor, vystupuji s komentáři: ve vysílání pro USA, ale často i v amerických sdělovacích prostředcích. Není to dlouho co jsem byl v USA a za třicet čtyři dny, které jsem tam pobýval, jsem ve sdělovacích prostředcích vystoupil osmašedesátkrát...Přál bych si aby všechno postupovalo ještě rychleji, abychom vystupovali ještě otevřeněji...Zdá se mi, že zbytečně plýtváme mnoha silami na slovní důkazy, že socialismus je lepší než kapitalismus. Dokazovat to je nutné, ovšem především ekonomickou cestou...Pochopitelně kritika jejich systému je nutná. Jenomže nesmí být tak jednostranná, jak občas čteme v novinách nebo vidíme v televizi. Nezaměstnanost, narkomanie, kriminalita a násilí - to všechno na Západě skutečně je. Jestliže však zamlčujeme či špatně vysvětlujeme "mechaniku" určitých úspěchů, které na Západě rovněž jsou - vzbuďujeme u našich posluchačů či čtenářů nedůvěru a vyvoláváme to, že nepochopí ani ty negativní jevy, které kapitalismus diskreditují...- Při sovětsko-americké schůzce v Jurmale jste dostal otázku, proč sovětské komentátory vystupují v západní televizi, kdežto američtí v sovětské nikoli. Tehdy jste odpověděl, že tato výměnná vystoupení podporujete...Jestliže necháme naše protivníky, aby se vyjádřili, získáme důvěru našich diváků a čtenářů...Ano jsou to profesionálové. Pokud jde o rafinovanost, zcela bych s vámi nesoúhlasil. Jisté je, že americké sdělovací prostředky mají velké zkušenosti. Američtí propagandisté vědí, že průměrného Američana nejvíce zajímá co se děje v jeho městě. Obyvatele Texasu nepálí problémy Kalifornie, ten čte jen místní tisk a dívá se na místní televizní program. To se stalo už tradicí...Z toho tedy plyne: jestliže budeme jakákoliv fakta, třeba i velice negativní, uvádět první my, zůstane mnohý západní komentátor bez práce...Vyskytují se však u nás případy, že za kritiku je člověk potrestán, že se mu někdo nastí, ač je to porušení našich norem života i našich zákonů...Máme-li mluvit o ideologickém boji v kulturní oblasti, musíme se zřejmě nejprve zamyslet nad tím, proč ve světě probíhá tak intenzivní amerikanizace kultury. Kulturní imperialismus skutečně existuje, ale kde hledat odpověď, proč zapouští stejně pevné kořeny v Evropě, Asii i Africe? Jsou to přece rozdílné kulturní půdy. Až pochopíme ono proč, budeme snadněji hledat prostředky k boji...Redaktor se ptal chlapce z jedné skupiny, která si říká Systém, proč se v tak neformální partě cítí dobře. Chlapec odpověděl: "Nyx si tady nelžeme, ale dospělí nás klemou." Dnes jasně vidíme, že tato lapidární formulace "říkáme si pravdu" se stává normou společ. i osobních vztahů. Až toto pravidlo naprosto definitivně zvítězí, bude to ta nejlepší zbraň v ideologickém boji. Týdeník aktualit 5/7